

Verzet door de ogen van Keimpe Sikkema

Opdrachtenblad

Tijdvak: Tijd van Wereldoorlogen (1900-1950)

Verhaal envelop:

<p style="text-align: center;">5</p> <p>'Fall Gelb' De Duitse inval</p> <p>'t Is Zaterdag, de dag nadat Nederland zich in oorlog acht met het Duitse Rijk. Een dag vol verschrikkingen is voorbij.</p> <p>Het begon gisternacht om half drie, toen Heit en Mem ons wakker maakten, omdat er sterk vliegtuiggeronk waar te nemen was.</p> <p>Om vijf uur werden we gewekt door het ronken van een groot vliegtuig, dat een vreemd watervliegtuig bleek te zijn, dat boven de stad en het vliegveld koerste. We zijn daarna niet weer naar bed geweest, omdat de Luchtwachtdienst via de radio het landen van Duitse parachutisten achter de Hollandse waterlinie meldde. De poppen waren aan het dansen</p>	<p style="text-align: center;">7</p> <p>Hollanders houden stand</p> <p>In Friesland moet vooral bij de Afsluitdijk hevig gevochten zijn. Gisteravond zagen wij in die richting zoeklichten. Dat moet van de Hollanders geweest zijn, want de Nazi's hebben daar voor eigen zoeklichten geen reden. We mogen er dus uit concluderen, dat de bezetting in Wonseradeel (Zurich, Makkum, Kornwerderzand en Afsluitdijk) nog stand houdt.</p>
<p style="text-align: center;">8</p> <p>14 Mei 1940: Capitulatie</p> <p>Het is Dinsdag 14 Mei. Deze dag, zal, na de tiende, wel een van de meest dramatische van deze oorlog zijn: Nederland capituleert.</p> <p>Vanmorgen kwam er al een zweem van angst in ons hart: de Koningin en de Nederlandse regering zijn gisteren naar Engeland gevlucht. Dat was al een veeg teken. Niet alleen dat deze dag misschien de smadelijkste van alle oorlogsdagen zal zijn; het is ook de meest vernietigende geweest: Rotterdam is vanmiddag gebombardeerd. De hele binnenstad is een ruïne. Er zijn duizenden doden.</p>	<p style="text-align: center;">11</p> <p>Nach Londen</p> <p>In de Leeuwerikstraat, waar drie scholen vol gepropt zijn met Duitse soldaten, zagen we een groepje recruten de parade pas instuderen. Voor de intocht in Londen, zeker. In de stad rijden tenminste al bussen met het opschrift Nach Londen. De soldaten menen, dat ze daar over een dag of wat zijn.</p>

<p style="text-align: center;">4</p> <p>Alles went</p> <p>Het is merkwaardig, hoe gauw alles went 😊. Het went, om Duitser te zijn en om werkloos te zijn. Vandaag zijn we, Heit, At en ik, naar Zwaagwesteinde geweest. Ontmoeting met vriend Toen we uit Leeuwarden vertrokken, ontmoetten we Gerrit (Bakker, leerling M.T.S., mijn vriend, bij ons in huis), die, Vrijdag, juist voordat de Nazi's in Assen kwamen en de Nederlanders de bruggen opbliezen, in zijn ouderlijk huis in de Drentse hoofdplaats, was gearriveerd. Hij was hier nu met kennissen om te informeren wanneer de M.T.S. weer begon.</p>	<p style="text-align: center;">6</p> <p>Staken</p> <p>'Wordt wakker: ze staken! Er zijn hier relletjes op 't plein'. De volgende dag wás er een algemene staking!</p> <p>Dinsdagmorgen 25 Februari 1941 om tien uur maakte Wasman me wakker, ik had permanent nachtdienst en sliep dus 's morgens. Ze mochten niet blijven staan. Ik het bed uit & naar voren. Inderdaad: op 't Raamplein was een grote menigte saamgestroomd.</p> <p>Ze liepen heen en weer (staan mocht niet) op 't plein en 't trottoir van de Marnixstraat. Plotseling klom er een man op een wagen om een toespraak te houden; de mensen stormden om hem saam. Na enige tijd kwam de motorpolitie, die het volk uiteendreef.</p>
<p style="text-align: center;">9</p> <p>Resultaat? Negatief!</p> <p>We zagen dat zelfs een landelijke algemene opstand (in Denemarken) tot ondergang gedoemd was, terwijl de opstandelingen daar zelfs nog de steun van de (Deense) militairen hadden. De praktische resultaten? Negatief!</p> <p>Start vervolging Joden</p> <p>Het Verzet heeft de Nazi's tot nog groter woede tegen de Joden aanzet. Zo werd de krant nog dezelfde dag op 25 februari gedwongen, alle Joodse personeelsleden te ontslaan, ook de redacteurs. Tot hen behoorden Karel Polak (half Jood), Hijmans, Pam, Monnikendam, Sem Smit en ook de stenografen Sal Plukker en Max Stokvis.</p>	<p style="text-align: center;">1</p> <p>Laat over straat</p> <p>De Duitse tegenmaatregelen (Standgericht) die op 26 februari 1941 werden ingevoerd, bleven voorlopig van kracht en dies stonden wij -Halbo C. Kool, enkele andere nachtredeacteurs en typo's en ik- enkele minuten voor half 8 's avonds voor de fietsenbewaarpplaats in de Engelsesteeg. Het Standgericht hield ook in, dat er niet meer dan vijf personen bij elkaar mochten zijn en toen wij ons samen tot twee politieagenten, die gehelmd in de Engelsesteeg patrouilleerden, wendden, met de vraag, hoe laat wij nu weer op straat mochten, waren we samen in overtreding.</p>

<p style="text-align: center;">3</p> <p>Bevrijd door verzet in SS-uniform Vorige week op 18 oktober 1943 heeft zich een sterk staaltje voorgedaan. Toen deze zomer een overval werd gepleegd op het Arbeidsbureau te Leeuwarden, werd daarbij een marechaussee (Van der Linde, zegt men) gewond. Hij was een van de overvallers. In het Diaconessenhuis opgenomen werd hij streng bewaakt. Er is toen een poging gedaan om hem te ontzetten. Gemaskerde mannen drongen het ziekenhuis binnen en hadden reeds één zuster buiten gevecht gesteld, toen een tweede binnenkwam en amok maakte. De gemaskerde mannen maakten zich ijlings uit de voeten.</p>	<p style="text-align: center;">10</p> <p>Auf dem Flucht erschossen Verder zijn 50 als anti-Duits bekende personen in de stad Groningen gearresteerd. In de Friesche Courant van 4 Januari 1944, waaruit ook de hierboven aangehaalde passages genomen zijn, meldde, dat vijf andere personen zich tegen hun voorgenomen arrestatie verzetten of trachtten te vluchten en daarbij neergeschoten werden. Auf dem Flucht erschossen..... De Groningers moeten om 9 uur binnen zijn en wie den moordenaar aanbrengt krijgt van den Höhere SS- und Polizeiführer een beloning van f10.000.-.</p>
<p style="text-align: center;">2</p> <p>Kan morgen ook nog Het is 6 Januari 1944 als ik probeer om in Leeuwarden terug te komen. Ik heb over de afstand tussen beide plaatsen, langs de weg 75 kilometer, van 's morgens 9 tot 's avonds half zeven werk gehad. Op een plaats bleef een jongen staan, die zich angstig aan de bus vastklampte en schreeuwde: 'Ik moet naar Duitsland!, ik moet naar Duitsland!' De buspassagiers lachten hartelijk en riepen, dat dat morgen ook nog kon!</p>	<p style="text-align: center;">12</p> <p>22 verzetslieden door Nazi's gefusilleerd De Nazi's hebben weer 24 personen ter dood veroordeeld en 22 reeds doodgeschoten. Het zijn twee groepen van 12 en 9.</p> <p>Landwachters omgebracht De Friesche Courant van Dinsdag 6 Juni 1944 meldt, dat verschillende leden van de Landwacht zijn doodgeschoten door tot dusver onbekende personen. Tot hen behoort de te Haarlem wonende, doch in Menaldumadeel geboren Boeke Braaksma.</p>

Opdrachtenblad

Jouw naam:

Namen groepsleden:

- Vul de namen hierboven in.
- Maak nu de Verhaal envelop open. In de envelop zitten 12 kaartjes. Samen vormen deze kaartjes een deel uit een dagboek. Leg de kaartjes op nummervolgorde 1 t/m 12. Zijn ze er allemaal?

1. De volgorde 1 t/m 12 is niet de goede volgorde van het verhaal. Jullie moeten het verhaal op de goede volgorde leggen. Lees elk kaartje goed en leg ze op de goede volgorde.

Vul in: De goede volgorde van het verhaal in nummers is:

2. Lees kaartje #5 nog een keer. Stel er breekt vandaag een oorlog uit, wat zou jij als eerste denken en wat zou je als eerste doen?

3. In het dagboek kom je meerdere vormen van verzet tegen. In welk kaartje gaat het over de verschillende verzetsacties in Nederland? Schrijf deze hieronder op.

4. Lees kaartje nummer 10 nog een keer. Wat zou jij doen in deze situatie? Je hebt de keuze om in een moeilijke tijd veel geld te verdienen, maar je moet hiervoor wel je landgenoten verraden. Vul hieronder in; ik zou.....omdat,

5. Als jij in de schoenen zou staan van Keimpe Sikkema Jr. zou jij dan een dagboek bijhouden over de oorlog?

- Tel de verhaalkaartjes van 1 t/m 12 en doe de kaartjes weer in de verhaal envelop. Lever de envelop en dit opdrachtenblad in bij de leraar.